

Regeling melden vermoeden misstand gemeente Haarlem 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlem;

gelezen het voorstel d.d. <datum>

gelet op artikel 2 van de Wet Huis voor klokkenluiders en het bepaalde in artikel 15:2 van de Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector Gemeenten;

gelet op de door de Ondernemingsraad verleende instemming d.d. 24 december 2018;

besluiten vast te stellen de navolgende regeling:

‘Regeling melden vermoeden misstand gemeente Haarlem 2019’

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Deze regeling geldt voor medewerkers van de gemeente Haarlem.
 2. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. **medewerker**: degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht bij de gemeente Haarlem dan wel degene die anders dan uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht bij de gemeente Haarlem, waaronder niet wordt begrepen de burgemeester, wethouders, raadsleden en griffiemedewerkers;
 - b. **werkgever**: het college van burgemeester en wethouders;
 - c. **bevoegd gezag**: de gemeentesecretaris. Daar waar in deze regeling de gemeentesecretaris bevoegd is, is tevens de loco-secretaris bevoegd. Indien de melding de gemeentesecretaris of loco- gemeentesecretaris betreft, is de burgemeester het bevoegd gezag.
 - d. **vermoeden van een misstand**: het vermoeden van een medewerker, dat binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Haarlem sprake is van een misstand, begaan door (een) medewerker(s), betreffende:
 - (i) corruptie, waaronder wordt begrepen: omkoping; bevoordeling van vrienden, familie, derde partijen; fraude en diefstal;
 - (ii) belangenverstrengeling: via dubieuze giften en beloften; onverenigbare nevenfuncties, activiteiten en/of contacten; misbruik van bevoegdheden; manipulatie van of misbruik van (de toegang tot) informatie;
 - (iii) verspilling en misbruik van gemeentelijke eigendommen;
 - (iv) uitoefening van (fysiek) geweld, bedreiging en intimidatie;
 - (v) (strafbare) misdadingen buiten werktijd die in verband staan tot het functioneren van de medewerker waarop de melding betrekking heeft en die van buitengewoon ernstige aard zijn of schadelijk zijn voor de geloofwaardigheid van een betreffende groep medewerkers of bestuurders en/of de gemeentelijke diensten dan wel de gemeentelijke organisatie in haar geheel;
- voor zover:
- het vermoeden van de medewerker gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die deze medewerker bij de gemeente Haarlem heeft opgedaan of voortvloeien uit

- de kennis die de medewerker heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een ander bedrijf of een andere organisatie, en
- als gevolg van de misstand het maatschappelijk belang in het geding is of een gevaar dreigt voor de volksgezondheid, de veiligheid van personen, de aantasting van het milieu en/of het goed functioneren van de openbare dienst;
 - e. **vertrouwenspersoon:** de functionaris die als zodanig is aangewezen door het college van burgemeester en wethouders ten aanzien van zaken die te maken hebben met integriteit en ongewenste omgangsvormen;
 - f. **Meldpunt Integriteit:** het Meldpunt Integriteit Gemeente Haarlem, zijnde een externe commissie bestaande uit een of meer personen als zodanig door het college benoemd;
 - g. **melding:** de melding van een vermoeden van een misstand overeenkomstig deze regeling;
 - h. **melder:** een medewerker die een vermoeden van een misstand meldt bij het Meldpunt Integriteit;
 - i. **adviseur:** een persoon die door zijn functie een geheimhoudingsplicht heeft en die door een medewerker in vertrouwen wordt geraadpleegd over een vermoeden van een misstand;
 - j. **coördinator integriteit:** de medewerker die door het college van burgemeester en wethouders is aangewezen om de coördinerende contacten te onderhouden met het Meldpunt Integriteit, het bevoegd gezag, de gemeentelijk klachtencoördinator, de vertrouwenspersonen en overige betrokkenen ten aanzien van kwesties waarin vermoedens van misstanden zijn gemeld;
 - k. **afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders:** de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders, bedoeld in artikel 3a, derde lid, van de Wet Huis voor klokkenluiders.

Artikel 2. Bescherming van de melder

1. De medewerker die met inachtneming van de bepalingen zoals vermeld in deze regeling een vermoeden van een misstand heeft gemeld, wordt als gevolg van de melding op geen enkele wijze in zijn positie benadeeld, voor zover hij te goeder trouw handelt en geen persoonlijk gewin heeft bij de misstand of de melding daarvan.
2. Onder 'benadeling in zijn positie' worden in ieder geval verstaan besluiten tot:
 - a. het verlenen van ongevraagd ontslag;
 - b. het niet verlengen van een aanstelling voor bepaalde tijd;
 - c. het niet omzetten van een aanstelling voor bepaalde tijd in een aanstelling voor onbepaalde tijd;
 - d. de opgelegde benoeming in een andere functie;
 - e. het treffen van disciplinaire maatregelen;
 - f. het onthouden van salarisverhoging, incidentele beloning of toekenning van vergoedingen;
 - g. het onthouden van promotiekansen, en
 - h. het afwijzen van een verlofaanvraag;
 voor zover deze besluiten worden genomen vanwege de door de medewerker gedane melding.
3. De werkgever zorgt ervoor dat de melder ook niet op andere wijze bij zijn werk nadelige gevolgen ondervindt van de melding. Als de werkgever na het doen van een melding een benadelende maatregel neemt, motiveert de werkgever waarom hij deze maatregel nodig acht en dat deze maatregel geen verband houdt met het te goeder trouw en naar behoren melden van een vermoeden van een misstand. De werkgever spreekt medewerkers die zich schuldig maken aan benadeling van de melder daarop aan en kan hen een waarschuwing of een disciplinaire maatregel opleggen.
4. Het bepaalde in dit artikel geldt ook voor de medewerker die te goeder trouw een melding in een andere organisatie dan die van de gemeente Haarlem volgens de in die organisatie geldende regels, bij die organisatie heeft gedaan. Deze bescherming geldt alleen indien de melder:
 - a. uit hoofde van zijn functie met die andere organisatie samenwerkt of heeft samengewerkt;
 - b. uit hoofde van zijn functie kennis heeft gekregen van de vermoede misstand;
 - c. zich heeft gehouden aan de afspraken die ter zake van de melding met hem of haar zijn gemaakt door het bevoegd gezag.

5. De melder kan een beroep doen op de rechtsbijstandsverzekeraar voor gemeentelijk personeel voor juridische bijstand wanneer hij als gevolg van het te goeder trouw doen van een melding nadelige gevolgen ondervindt in zijn rechtspositie tijdens en/of na het volgen van deze regeling en hiervoor in gerechtelijke beroepsprocedures rechtsbijstandskosten moet maken. Hierbij geldt een vrije advocaatkeuze (of jurist). De vergoeding is conform de polisvoorwaarden van de gemeentelijke rechtsbijstandsverzekeraar.
6. Dit artikel is van toepassing op zowel de gemeentelijke meldingsprocedure als de externe meldingsprocedure bij de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders.

Artikel 3. Bescherming van andere betrokkenen tegen benadeling

1. De werkgever zal andere betrokkenen bij een melding niet benadelen als bedoeld in artikel 2, waaronder:
 - a. de adviseur in dienst van de werkgever vanwege het fungeren als adviseur van de melder;
 - b. de vertrouwenspersoon vanwege het uitoefenen van de in deze regeling beschreven taken;
 - c. een medewerker die wordt gehoord, documenten verstrekt aan of anderszins medewerking verleent aan de onderzoekers in verband met het te goeder trouw afleggen van een verklaring.
2. Genoemde betrokkenen kunnen, wanneer zij als gevolg van het te goeder trouw doen van een melding nadelige gevolgen ondervinden in hun rechtspositie tijdens en/of na het volgen van deze regeling, eveneens een beroep doen op de rechtsbijstandsverzekeraar als beschreven in het vijfde lid van artikel 2.

Artikel 4. Intern en extern onderzoek naar benadeling van de melder

1. De melder die meent dat sprake is van benadeling in verband met het doen van een melding van een vermoeden van een misstand, kan het bevoegd gezag verzoeken om onderzoek te doen naar de wijze waarop er binnen de organisatie met hem wordt omgegaan.
2. Ook de andere betrokkenen bedoeld in artikel 3 kunnen het bevoegd gezag verzoeken om onderzoek te doen naar de wijze waarop er binnen de organisatie met hen wordt omgegaan.
3. De melder kan ook de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders verzoeken om een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop de werkgever zich jegens hem heeft gedragen in verband met het doen van een melding.

Artikel 5. Interne melding

1. Een medewerker kan een vermoeden van een misstand bij het bevoegd gezag aan de orde te stellen conform de gemeentelijke meldingsprocedure van deze regeling. Melding gebeurt bij het Meldpunt Integriteit op de wijze zoals beschreven in artikel 8 van deze regeling.
2. Een werknemer van een andere organisatie die door zijn werkzaamheden met de organisatie van de werkgever in aanraking is gekomen, en een vermoeden heeft van een misstand binnen de organisatie van de werkgever kan ook een interne melding doen.
3. Een melding laat voor een melder met een ambtelijke aanstelling de wettelijke verplichting tot het doen van aangifte van een strafbaar feit onverlet.

Artikel 6. Meldpunt Integriteit

1. Meldingen worden geregistreerd en afgehandeld door het Meldpunt Integriteit.
2. Het Meldpunt Integriteit heeft tot taak:
 - a. een door de melder gemeld vermoeden van een misstand te registreren;
 - b. te beoordelen of een melding ontvankelijk is met inachtneming van de voorwaarden, bedoeld in artikel 11, eerste lid.
 - c. omtrent de melding, de behandeling en eventuele vervolgmaatregelen te adviseren aan het bevoegd gezag;
 - d. te zorgen voor een uniforme afhandeling van de meldingen;

- e. een door het bevoegd gezag opgedragen intern of extern onderzoek te coördineren en in één hand te houden;
 - f. indien nodig, algemene aanbevelingen te doen over het omgaan met een vermoeden van een misstand;
 - g. een bijdrage te leveren aan het jaarlijkse integriteitsjaarverslag.
3. Het Meldpunt Integriteit bestaat ten minste uit één en ten hoogste uit drie leden. Leden van het Meldpunt Integriteit zijn geen medewerker van de gemeente Haarlem of anderszins aan de gemeente verbonden.
 4. Het college van burgemeester en wethouders benoemt – op voordracht van de directie en de Ondernemingsraad gehoord – een of meer leden van het Meldpunt Integriteit. Leden worden benoemd voor de werkingsduur van deze regeling.
 5. Een lid van het Meldpunt Integriteit verschoont zich van de afhandeling van een melding over zaken waarbij hij in enig opzicht betrokken is of is geweest. Eveneens verschoont hij zich indien er sprake is van feiten of omstandigheden waardoor zijn onpartijdigheid of onafhankelijk oordeel bij de afhandeling van de melding aan twijfel onderhevig zou zijn. Voor zover er meer leden zijn benoemd, handelen de overige leden van het Meldpunt Integriteit de melding af. Indien alle leden van het Meldpunt Integriteit zich verschonen, wijst de gemeentesecretaris voor de afhandeling van de betreffende melding (een) vervangende lid/leden aan.
 6. Een melder kan bij het doen van een melding – onder opgave van redenen – aangeven dat er sprake is van feiten of omstandigheden waardoor de onpartijdigheid of onafhankelijkheid van een lid van het Meldpunt Integriteit bij de afhandeling van de melding aan twijfel onderhevig zou zijn. Het bevoegd gezag beslist in dat geval of deze redenen gegrond zijn. In dit geval handelen de overige leden van het Meldpunt Integriteit, voor zover er meer leden zijn benoemd, de melding af. Indien het voorgaande alle leden van het Meldpunt Integriteit betreft, wijst het bevoegd gezag voor de afhandeling van de betreffende melding (een) vervangende lid/leden aan.

Artikel 7. Vertrouwenspersoon integriteit en ongewenste omgangsvormen

1. Het college van burgemeester en wethouders wijst – op voordracht van de directie en de ondernemingsraad gehoord - een of meer vertrouwenspersonen aan.
2. De vertrouwenspersoon is toegankelijk voor onderwerpen en kwesties op zowel het terrein van integriteit als van ongewenste omgangsvormen. Voor ongewenste omgangsvormen is de Klachtenregeling Ongewenste Omgangsvormen van toepassing.
3. De vertrouwenspersoon heeft tot taak:
 - a. het aanhoren van een medewerker wiens integriteit in het geding is of dreigt te geraken en hem desgevraagd adviseren over de wijze waarop hij hiermee kan omgaan;
 - b. het aanhoren en desgevraagd adviseren van een medewerker over de wijze waarop hij kan omgaan met een klacht over ongewenste omgangsvormen of over een bij hem aanwezig vermoeden van een misstand in de organisatie;
 - c. het op verzoek begeleiden van medewerkers die een melding van een vermoeden van een misstand of een klacht in het kader van ongewenste omgangsvormen hebben gemaakt.
4. De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van alle zaken die deze in hoedanigheid van vertrouwenspersoon verneemt. De plicht tot geheimhouding vervalt niet na beëindiging van de werkzaamheden als vertrouwenspersoon. Tenzij de wet anders bepaalt, is de vertrouwenspersoon niet gehouden ten opzichte van derden informatie te geven waarover geheimhouding bestaat.
5. De werkgever zal geen van de vertrouwenspersonen verplichten om hem te informeren noch voor de werkgever te getuigen over de zaken die zij in hoedanigheid van vertrouwenspersoon hebben vernomen.

Artikel 8. Wijze van melding doen bij het Meldpunt Integriteit

1. Een medewerker die een vermoeden van een misstand meldt, doet dit direct bij het Meldpunt Integriteit.
2. De medewerker kan naast een directe melding bij het Meldpunt Integriteit ook bij zijn (direct of hogere) leidinggevende of bij de vertrouwenspersoon melden. In het laatste geval stelt de leidinggevende of de vertrouwenspersoon een ingekomen vermoeden van een misstand onverwijld aan het Meldpunt Integriteit ter beschikking. **De leidinggevende resp. de vertrouwenspersoon wordt aangemerkt als melder.**
3. De gemeentelijk klachtencoördinator legt een klacht ingevolge hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht, die betrekking heeft op een vermoeden van een misstand, voor aan het Meldpunt Integriteit, na overleg en afstemming hierover met het bevoegd gezag en de coördinator integriteit. De gemeentelijke meldingsprocedure van deze regeling is in dat geval van overeenkomstige toepassing. **De gemeentelijk klachtencoördinator wordt aangemerkt als melder.**
4. Een melding kan telefonisch, per brief of per e-mail aan het Meldpunt Integriteit worden gedaan. De melding bevat ten minste:
 - a. de naam van de melder;
 - b. de omschrijving van de misstand die wordt vermoed;
 - c. de gronden waarop het vermoeden van een misstand is gebaseerd.

Artikel 9. Vertrouwelijke omgang met de melding en de identiteit van de melder

1. Op een ieder die een melding ontvangt of daarvan wetenschap heeft, rust de verplichting om op zorgvuldige manier met die melding om te gaan. De werkgever zorgt ervoor dat de informatie over de melding zodanig wordt bewaard dat deze fysiek en digitaal alleen toegankelijk is voor het bevoegd gezag en de leden van het Meldpunt Integriteit.
2. De melding wordt vertrouwelijk behandeld en is alleen bekend bij de leden van het Meldpunt Integriteit en het bevoegd gezag. De identiteit van de melder wordt niet bekend gemaakt zonder zijn uitdrukkelijke schriftelijke toestemming. De melder kan zijn toestemming om zijn identiteit bekend te maken te allen tijde herroepen.
3. Voor de gevallen dat onderzoek zonder het prijsgeven van de identiteit van de melder niet mogelijk is en een andere ingang voor het onderzoek ontbreekt, kan de melding als 'niet-onderzoekswaardig' worden aangemerkt.

Artikel 10. Registratie, intake, toetsing onderzoekswaardigheid en onderzoek

1. Het Meldpunt Integriteit registreert de ontvangst van de melding en stelt hiervan het bevoegd gezag op de hoogte.
2. Indien nodig, wordt de melder uitgenodigd voor een gesprek bij het Meldpunt Integriteit om zijn melding nader toe te lichten.
3. **Het Meldpunt Integriteit kan ook anderen horen.**
4. Het Meldpunt Integriteit zorgt voor een verslag van gesprekken als bedoeld in het tweede en derde lid. Een gespreksverslag wordt ter goedkeuring en ondertekening voorgelegd aan de persoon die is gehoord. De persoon die is gehoord ontvangt het vastgestelde verslag.
5. **Leden van het Meldpunt Integriteit kunnen binnen de organisatie van de werkgever alle documenten inzien en opvragen die zij voor het verrichten van hun werkzaamheden redelijkerwijs nodig achten.**
6. Het Meldpunt Integriteit toetst naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand of de melding voldoende concreet, betrouwbaar en onderzoekswaardig is conform het Onderzoeksprotocol vermoeden misstand gemeente Haarlem 2018 en adviseert hierover het bevoegd gezag.

Artikel 11. Standpunt bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag stelt binnen acht weken na ontvangst van een melding een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand conform het Onderzoeksprotocol vermoeden misstand gemeente Haarlem 2019, tenzij:
 - a. de melding niet voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel 8, vierde lid;
 - b. de melding kennelijk ongegrond is, onder andere omdat op voorhand duidelijk is dat het gemelde geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand;
 - c. er onvoldoende aanwijzingen zijn of het vermoeden onvoldoende waarschijnlijk is voor onderzoek;
 - d. het maatschappelijk belang bij een onderzoek dan wel de ernst van de misstand kennelijk onvoldoende is;
 - e. er een andere melding, dezelfde misstand betreffende, in behandeling is bij het Meldpunt Integriteit of is afgedaan, behoudens indien een nieuw feit of een andere omstandigheid bekend is geworden en zulks tot een ander oordeel over de bedoelde misstand zal kunnen leiden;
 - f. er een ander traject van toepassing is, zoals een klacht-, bezwaar- of beroepsprocedure;
 - g. bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak reeds over de misstand is geoordeeld;
 - h. er aanvullende informatie nodig is, te verkrijgen door middel van vooronderzoek.
2. Het bevoegd gezag stelt de melder binnen acht weken na ontvangst van de melding schriftelijk op de hoogte van zijn standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand.
3. Als duidelijk is dat het standpunt niet binnen acht weken kan worden gegeven, informeert het bevoegd gezag de melder daar schriftelijk over. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien. Als de totale termijn daardoor meer dan twaalf weken is, wordt dit gemotiveerd.
4. Als het bevoegd gezag besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij de melder schriftelijk binnen vier weken na de melding. Daarbij wordt aangegeven waarom geen onderzoek wordt ingesteld.
5. Het Meldpunt Integriteit informeert de persoon of personen op wie de melding betrekking heeft door toezending van het standpunt, tenzij het onderzoeksbelang of het handhavingsbelang daardoor kunnen worden geschaad.
6. Het door het bevoegd gezag ingenomen omtrent het gemelde vermoeden van een misstand standpunt is geen besluit in de zin van de Algemene wet Bestuursrecht en staat derhalve niet open voor bezwaar en beroep.
7. Het bevoegd gezag is niet verplicht een onderzoek voort te zetten, indien de melder naar het oordeel van het bevoegd gezag onvoldoende meewerkt aan een zorgvuldig verloop van het onderzoek of het bewaren van de vertrouwelijkheid van uitkomsten van het onderzoek, of een nieuw feit of een nieuwe omstandigheid bekend wordt, op grond waarvan het bevoegd gezag tot het oordeel komt dat de melding kennelijk ongegrond is.

Artikel 12. Informatie en openbaarmaking

1. Als het bevoegd gezag geen onderzoek instelt, worden de resultaten van het standpunt, bedoeld in artikel 11, het eerste lid, niet openbaar gemaakt.
2. Het bevoegd gezag informeert het college van burgemeester en wethouders. Bij belangrijke en/of gevoelige zaken wordt de raad betrokken conform de *“Werkinstructie Toepassing Actieve Informatieplicht en vermoeden van misstanden”* nadat het bevoegd gezag het in het eerste lid bedoelde standpunt heeft ingenomen.
3. Wanneer een onderzoek is afgesloten, stelt het Meldpunt Integriteit met inachtneming van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur en na afstemming met het bevoegd gezag een eindbericht op. Dit eindbericht wordt openbaar gemaakt.
4. Bij het Meldpunt Integriteit berustende informatie over het onderzoek die niet is opgenomen in het eindbericht, is niet openbaar.

Artikel 13. Externe melding bij de afdeling Onderzoek van het Huis voor klokkenluiders

1. Een medewerker kan een vermoeden van een misstand extern melden bij de afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders of een andere daartoe bevoegde instantie, indien hij:
 - a. het niet eens is met het standpunt van werkgever of van oordeel is dat het vermoeden ten onrechte terzijde is gelegd;
 - b. niet tijdig een standpunt heeft ontvangen over zijn interne melding.
2. De medewerker kan direct een externe melding doen van een vermoeden van een misstand als het eerst doen van een interne melding in redelijkheid niet van hem kan worden gevraagd. Dat is in ieder geval aan de orde indien dit uit enig wettelijk voorschrift voortvloeit of sprake is van:
 - a. acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang
 - b. onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;
 - c. een vermoeden dat de werkgever bij de vermoede misstand betrokken is;
 - d. een situatie waarin de melder in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen in verband
 - e. met het doen van een interne melding;
 - f. een duidelijk aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
 - g. een eerdere melding overeenkomstig de procedure van dezelfde misstand of
 - h. onregelmatigheid, die de misstand niet heeft weggenomen;
 - i. een plicht tot directe externe melding.
3. In paragraaf 4 van de Wet voor Huis voor klokkenluiders is de onderzoeksprocedure neergelegd voor het onderzoeken van een vermoeden van een misstand door de afdeling onderzoek.

Artikel 13. Integriteitsjaarverslag

1. De gemeentesecretaris stelt jaarlijks een rapportage op over de uitvoering van deze regeling. Voor deze rapportage leveren het Meldpunt Integriteit en de vertrouwenspersonen informatie aan.
2. In dat verslag wordt in geanonimiseerde zin en met inachtneming van de ter zake geldende wettelijke bepalingen gemeld:
 - a. informatie over het aantal meldingen en een indicatie van de aard van de meldingen, de uitkomsten van de onderzoeken en de standpunten van de werkgever;
 - b. informatie over gesprekken die de vertrouwenspersonen hebben gevoerd over integriteit;
 - c. algemene informatie over eventuele ervaringen met het tegengaan van benadeling van de melder;
 - d. een overzicht van binnen de organisatie levende problematiek met betrekking tot integriteit.
3. Het integriteitsjaarverslag van de gemeentesecretaris wordt op voorstel van de coördinator integriteit door het college vastgesteld en ter informatie naar de raad en de Ondernemingsraad gestuurd. Het integriteitsjaarverslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 14. Inwerkingtreding regeling

Deze regeling treedt in werking op de dag na de op de voorgeschreven wijze van bekendmaking, onder gelijktijdige intrekking van de 'Regeling Integriteitsmeldingen gemeente Haarlem'.